

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДонНУЕТ

Протокол № 11 від «28» березня 2019 р.

В.о. ректора ДонНУЕТ

О. Б. Чернега

набуває чинності згідно з наказом ректора
№ 54 від «28» березня 2019 р.

Освітня програма вводиться в дію з 01.09.2019

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Мова та література (англійська, німецька). Переклад»

першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 035 «Філологія»

спеціалізацією 035.041

«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

галузь знань 03 «Гуманітарні науки»

Кваліфікація: бакалавр філології за спеціалізацією

«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Зі змінами:

Рішення ВР ДонНУЕТ

(протокол №16 від 20.06.2019 р.)

Наказ № 97 від 25.06.2019 р.

Рішення ВР ДонНУЕТ

(протокол №10 від 05.03.2021 р.)

Наказ №40 від 12.03.2021 р.

Рішення ВР ДонНУЕТ

(протокол №13 від 30.06.2022 р.)

Наказ №85 від 30.06.2022 р.

Рішення ВР ДонНУЕТ

(протокол №13 від 29.06.2023 р.)

Наказ №111 від 29.06.2023 р.

Кривий Ріг

Розроблено робочою групою у складі:

1. Покулевська А.І., к.філол.н.
2. Остапенко С.А., к.пед.н., доцент
3. Удовіченко Г.М., к.пед.н.

I. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

035 «ФІЛОЛОГІЯ»

**спеціалізації 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно),
перша - англійська»**

1 – Загальна інформація

Кваліфікація

бакалавр філології за спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Тип диплома

одиничний

Обсяг програми

240 кредитів ЄКТС

Нормативний термін навчання

акалавр (перший цикл вищої освіти)

Передумови

наявність повної загальної середньої освіти

Мова викладання

українська, англійська, німецька

2 – Опис предметної області

Мета освітньої програми – підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами, забезпечення базових знань про літературу і культуру країн, мова яких вивчається, для забезпечення потреб ринку праці та гармонійно розвинутих особистостей, націлених на реалізацію власного внеску в розвиток української державності, громадянського суспільства.

Об'єкт вивчення та професійної діяльності: мови (в теоретичному / практичному, синхронному / діахронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі.

Ціль навчання: формування у здобувачів вищої освіти компетентностей, потрібних для розв'язання складних спеціалізованих задач та практичних проблем в галузі філології, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами.

Теоретичний зміст предметної області: система базових наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології.

Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології.

Інструменти та обладнання: сучасне технологічне обладнання та прилади, комп'ютерна техніка та програмне забезпечення.

3 – Характеристика освітньої програми

Характеристика програми (програмні області, які формують основу програми)
Гуманітарні дисципліни, лінгвістика, літературознавство, перекладознавство
(13 : 56 : 11 : 20)

Основний фокус освітньої програми

Загальна

Орієнтація освітньої програми

Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців з філології (перекладу) з інтеграцією власне філологічної підготовки зі спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно)». Програма ґрунтується на академічних та наукових результатах в галузі із врахуванням сучасних професійних тенденцій розвитку філологічних наук.

Особливості програми

- її трьохвекторне спрямування: мовознавство, літературознавство, перекладознавство;

- унікальні ОК та їх поєднання, що дозволяє підготувати фахівців, які:

1) володіють різними видами стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної перекладацької діяльності одноосібно і в команді; прийомами забезпечення якості перекладу (вчитування, критичне оцінювання, редагування, зворотний переклад);

2) здатні здійснювати усний послідовний та синхронний переклад на базовому рівні в різних комунікативних ситуаціях;

3) володіють методикою і практикою перекладу науково-технічної літератури;

4) використовують інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Здатність до працевлаштування (потенційні галузі/сфери працевлаштування випускників) та подальшого навчання

Після закінчення навчання за освітньо-професійною програмою випускник здатен виконувати зазначену в Національному класифікаторі України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду за категоріями:

- 2444.1 Молодший науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади)
 - 2444.1 Науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади)
 - 2444.1 Науковий співробітник-консультант (філологія, лінгвістика та переклади)
 - 2444.2 Філолог
 - 2444.1 Філолог-дослідник
 - 2444.2 Перекладач
 - 2444.2 Перекладач технічної літератури
 - 2444.2 Редактор-перекладач
 - 3436.1 Референт
 - 4222 Офіс-адміністратор
 - 1234 Прес-секретар
 - 3414 Екскурсовод
 - 1229.6 Завідувач бюро (кінопересувок, подорожей, екскурсій)
 - 3439 Секретар дипломатичного агентства
 - 2482.2 Фахівець із гостинності (готелі, туристичні комплекси та ін.)
- Робота у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо.

Подальше навчання

Навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.

5 – Викладання та оцінювання

Викладання та навчання

Студентоцентроване навчання, кредитно-трансферна система організації навчання, система електронного забезпечення навчання Moodle, самонавчання.

Лекції, семінарські заняття, практикуми з мови; перекладацька практика; реферування, анотування фахової літератури за темами; конспектування; підготовка мультимедійних презентацій, самостійна робота (підготовка доповідей, презентацій, рефератів, курсових робіт), організація/участь у наукових конференціях та олімпіадах, консультації із викладачами.

Оцінювання

Система оцінювання знань, умінь та навичок ЗВО, набутих під час навчання, містить такі складники:

- поточний контроль результатів навчальної діяльності студентів та оцінювання її результатів під час вивчення обов'язкових і вибіркового дисциплін (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, колективні та інтегративні, контекстні технології навчання; усне та письмове опитування; тести);
- підсумковий контроль результатів навчальної діяльності студентів та оцінювання її результатів після вивчення обов'язкових і вибіркового дисциплін (презентація наукової роботи, захист курсових робіт та звітів з практик, залік, екзамен);
- атестаційний екзамен.

6 – Програмні компетентності

№	Компетентність
Інтегральна компетентність (ІК)	
	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК1	Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК4	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК5	Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК6	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК7	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблему.
ЗК8	Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК9	Здатність спілкуватися іноземними мовами.
ЗК10	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК11	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК12	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК13	Здатність проведення досліджень на належному рівні.
Фахові компетентності (ФК)	
ФК1	Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
ФК2	Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
ФК3	Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.
ФК4	Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.
ФК5	Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК6	Здатність вільно, гнучко і ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ФК7	Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних та літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
ФК8	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
ФК9	Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
ФК10	Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ФК11	Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
ФК12	Здатність до організації ділової комунікації.
ФК13	Здатність здійснювати перекладацьку діяльність різних видів.
ФК14	Здатність ефективно реалізовувати навички послідовного усного перекладу різностильових текстів.
ФК15	Усвідомлення науково-технічної термінології та вміння застосовувати її у процесі перекладу.
ФК16	Здатність аналізувати та розуміти ситуацію на ринку перекладацьких послуг з урахуванням вимог до роботи перекладача, професійного стандарту.

7 – Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями і нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН15. Забезпечення міжмовної та міжкультурної усної та письмової комунікації та міжмовного і міжкультурного обміну інформацією в різних галузях шляхом перекладу різноманітних за змістом та жанром текстів іноземною (іноземними) та українською мовами.

ПРН16. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН17. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН18. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН19. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН20. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях в галузі філології.

ПРН21. Знання ролі перекладача та принципів професійної діяльності; володіння прийомами забезпечення якості перекладу (вичитування, критичне оцінювання, редагування, зворотний переклад).

ПРН22. Володіти різними видами стратегій, методів та прийомів для здійснення ефективної перекладацької діяльності одноосібно і в команді.

ПРН23. Здійснювати усний послідовний переклад на базовому рівні в різних комунікативних ситуаціях.

ПРН24. Володіти науково-технічною термінологією та адекватно застосовувати її у процесі перекладу.

ПРН25. Аналізувати та розуміти ситуацію на ринку перекладацьких послуг з урахуванням вимог до роботи перекладача, професійного стандарту.

8 – Модуляризація програми

Кожна одиниця програми має довільний вимір (не менш 3 кредитів).

Одному кредиту ЄКТС відповідають 30 год. загального навчального навантаження студента. Один семестр – 30 кредитів, навчальний рік – 60 кредитів.

II. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ/НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
I. Цикл загальної підготовки			
ОЗП1	Історія української державності та культури	5	екзамен
ОЗП2	Вступ до мовознавства та літературознавства	5	екзамен
ОЗП3	Історія зарубіжної літератури	10	залік, екзамен, курсова робота
ОЗП4	Основи наукових досліджень та академічне письмо	5	залік
ОЗП5	Сучасна українська література	5	екзамен
ОЗП6	Риторика	5	залік
ОЗП7	Ділова українська мова	5	екзамен
ОЗП8	Європейські цінності та євроінтеграційний процес	5	залік
II. Цикл професійної підготовки			
ОПП1	Латинська мова	4	залік
ОПП2	Практичний курс основної іноземної (англійської) мови	40	екзамен, залік
ОПП3	Основи інформатики та прикладної лінгвістики	4	залік
ОПП4	Практичний курс другої іноземної (німецької) мови	25	екзамен, залік
ОПП5	Вступ до перекладознавства та основи редагування перекладів	4	екзамен
ОПП6	Порівняльна типологія англійської та української мови	6	екзамен, курсова робота
ОПП7	Практика перекладу з основної іноземної мови	15	залік, екзамен, курсова робота
ОПП8	Історія англійської мови	3	залік
ОПП9	Перекладацька практика	4	залік
ОПП10	Практичний курс другої іноземної (німецької) мови та переклад	15	екзамен, залік
ОПП11	Практика усного перекладу	5	залік

ОПП12	Переклад науково-технічної літератури	4	залік
ОПП13	Лінгвокраїнознавство	5	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		179	
Вибіркові компоненти ОП			
Загальний обсяг вибірових компонентів		60	
Атестація			
Атестаційний екзамен		1	екзамен
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

III. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми «Мова та література (англійська, німецька). Переклад» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» проводиться у формі атестаційного екзамену та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр філології за спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська».

ІV. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ОЗП1	ОЗП2	ОЗП3	ОЗП4	ОЗП5	ОЗП6	ОЗП7	ОЗП8	ОПП1	ОПП2	ОПП3	ОПП4	ОПП5	ОПП6	ОПП7	ОПП8	ОПП9	ОПП10	ОПП11	ОПП12	ОПП13
ІК		*	*	*	*		*			*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК1	*							*													*
ЗК2	*	*	*	*	*			*			*										*
ЗК3				*	*	*	*										*		*	*	
ЗК4	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК5	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК6	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК7	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК8	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК9										*		*			*		*	*	*	*	
ЗК10	*	*	*	*	*	*	*	*			*		*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК11	*		*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК12						*				*	*	*			*		*	*	*	*	
ЗК13			*	*										*	*						
ФК1		*	*										*	*	*	*		*			
ФК2		*					*		*		*			*		*	*	*	*	*	
ФК3		*							*					*		*	*	*			
ФК4														*		*	*	*			*
ФК5		*	*		*																*
ФК6				*		*	*			*		*			*		*	*	*	*	
ФК7		*	*	*	*		*				*		*	*	*		*	*		*	*
ФК8		*		*			*				*		*	*	*		*	*		*	
ФК9				*		*	*			*	*	*		*	*		*	*		*	
ФК10		*	*		*		*						*	*	*	*	*	*		*	*
ФК11				*			*			*		*					*	*			
ФК12						*	*			*		*					*		*	*	
ФК13									*	*		*	*		*		*	*	*	*	
ФК14															*		*	*	*		
ФК15													*		*		*	*		*	
ФК16															*		*	*	*	*	

V. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ОЗП1	ОЗП2	ОЗП3	ОЗП4	ОЗП5	ОЗП6	ОЗП7	ОЗП8	ОПП1	ОПП2	ОПП3	ОПП4	ОПП5	ОПП6	ОПП7	ОПП8	ОПП9	ОПП10	ОПП11	ОПП12	ОПП13
ПРН1				*		*	*			*		*			*		*	*	*	*	
ПРН2		*	*	*	*		*				*		*	*	*	*	*	*		*	*
ПРН3	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН4	*		*		*			*													*
ПРН5	*							*		*		*	*				*		*		*
ПРН6											*	*			*		*	*	*		
ПРН7		*		*									*	*	*		*	*			
ПРН8		*	*		*				*				*	*	*	*	*	*			*
ПРН9														*		*					*
ПРН10				*			*			*		*		*	*		*	*	*		
ПРН11				*			*			*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	
ПРН12		*					*		*	*		*	*	*	*	*		*		*	
ПРН13		*	*		*																*
ПРН14				*		*	*			*		*	*	*	*		*	*	*	*	
ПРН15										*		*	*		*		*	*	*	*	*
ПРН16			*		*				*				*	*	*	*	*	*		*	*
ПРН17		*	*										*	*	*	*	*	*			
ПРН18		*					*			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ПРН19			*	*										*	*						
ПРН20			*	*			*							*	*						
ПРН21													*		*		*	*	*	*	
ПРН22													*		*		*	*	*	*	
ПРН23																	*		*	*	
ПРН24													*				*			*	
ПРН25								*							*		*	*	*	*	

